

TUAIRIM AN ABHCÓIDE GHINEARÁLTA
MEDINA
arna tabhairt an 5 Meitheamh 2025¹

Cás C-704/23 P

Tigran Khudaveryan

v

Comhairle an Aontais Eorpaigh

(Achomharc – An comhbheartas eachtrach agus slándála – Bearta sriantacha arna nglacadh i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d’iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin – Reo na gcistí – Ainm an achomharcóra a áireamh ar liostaí na ndaoine, na n-eintiteas agus na gcomhlachtaí lena mbaineann – Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145/CFSP – Léiriú – An coincheap ‘príomhdhuine gnó’ – Iompar pearsanta sonracha maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise – An coincheap ‘earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise’)

I. Réamhrá

1. Baineann an Tuairim seo le hachomharc arna thabhairt ag Tigran Khudaverdyan² lena n-iarrtar go gcuirfí breithiúnas an 6 Meán Fómhair 2023, *Khudaverdyan v an Chomhairle* (T-335/22, EU:T:2023:500),³ ar ceal. Leis an mbreithiúnas sin, dhíbh an Chúirt Ghinearálta an chaingean arna tabhairt ag an achomharcóir, ar bhonn Airteagal 263 CFAE, i gcoinne:

- Chinneadh (CBES) 2022/429 ón gComhairle an 15 Márta 2022 lena leasaítear Cinneadh 2014/145/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d’iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 87 I, lch. 44) agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2022/427 ón gComhairle an 15 Márta 2022 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 269/2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d’iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 87 I, lch. 1),⁴
- Chinneadh (CBES) 2022/1530 ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2022 lena leasaítear Cinneadh 2014/145/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena

¹ Bunteanga: an Béarla.

² ‘An t-achomharcóir’.

³ ‘An breithiúnas atá faoi achomharc’.

⁴ Le chéile, ‘na gníomhartha tosaigh’.

mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 239, lch. 149) agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2022/1529 ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2022 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 269/2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 239, lch. 1),⁵ agus

- Chinneadh (CBES) 2023/572 ón gComhairle an 13 Márta 2023 lena leasaítear Cinneadh 2014/145/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2023 L 75 I, lch. 134) agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2023/571 ón gComhairle an 13 Márta 2023 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 269/2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2023 L 75 I, lch. 1),⁶

sa mhéid a bhí ainm an achomharcóra ar na liostaí atá i gceangal leis na gníomhartha sin. Trí na gníomhartha sin, chuir Comhairle an Aontais Eorpaigh cosc ar an achomharcóir dul isteach i gcríocha na mBallstát nó idirthuras a dhéanamh tríothu agus reoigh sí a chistí agus a acmhainní eacnamaíocha uile sna críocha sin.

2. Tá an cás seo ar cheann de na chéad achomhairc a tugadh os comhair na Cúirte Breithiúnais maidir leis na bearta sriantacha a ghlac an Chomhairle in 2022 tar éis ionradh fhórsaí armtha Chónaidhm na Rúise ar an Úcráin.⁷ Maidir leis an gcritéar a leagtar síos in Airteagal 1(1)(e) agus Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145/CBES,⁸ arna leasú le Cinneadh (CBES) 2022/329,⁹ agus in Airteagal 3(1) (g) de Rialachán (AE) Uimh. 269/2014,¹⁰ arna leasú le Rialachán (AE) 2022/330.¹¹ Déantar foráil leis an gcritéar sin, dá ngairtear 'critéar (g)' de ghnáth, maidir le liosta de na príomhdhaoine gnó a bhfuil baint acu leis na hearnálacha eacnamaíocha a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise.

3. Áitíonn an t-achomharcóir, *inter alia*, gur bhain an Chúirt Ghinearálta míbhrí as Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú,¹² trína chinneadh, go bunúsach, nach gceanglaítear ar an gComhairle le comhlíonadh an chritéir atá ann aon iompar nó rannchuidiú sonrath ar thaobh an duine liostaithe a léiriú, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, ná nasc a bhunú le réimeas na tíre sin. Tá amhras air freisin faoi oiriúnacht

⁵ Le chéile, 'an chéad sraith de ghníomhartha cothabhála'.

⁶ I dteannta a chéile, 'an dara sraith de ghníomhartha cothabhála' agus, in éineacht leis na gníomhartha tosaigh agus leis an gcéad sraith de ghníomhartha cothabhála, 'na gníomhartha atá i gceist'.

⁷ Féach freisin breithiúnas an 13 Márta 2025, *Shuvalov v an Chomhairle* (C-271/24 P, EU:C:2025:180), agus mo Thuairimí in *Timchenko v an Chomhairle* (C-702/23 P, EU:C:2025:273) agus in *Timchenko v an Chomhairle* (C-703/23 P, EU:C:2025:274).

⁸ Cinneadh ón gComhairle an 17 Márta 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2014 L 78, lch. 16).

⁹ Cinneadh ón gComhairle an 25 Feabhra 2022 lena leasaítear Cinneadh 2014/145 (IO 2022 L 50, lch. 1).

¹⁰ Rialachán ón gComhairle an 17 Márta 2014 maidir le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2014 L 78, lch. 6).

¹¹ Rialachán ón gComhairle an 25 Feabhra 2022 lena leasaítear Rialachán Uimh. 269/2014 (IO 2022 L 51, lch. 1).

¹² Ar mhaithe le gontacht, ba cheart tagairtí don chritéar a leagtar síos in Airteagal 2(1) (g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a thuiscint mar thagairtí freisin don chritéar a leagtar síos in Airteagal 1(1) (e) den chinneadh sin agus in Airteagal 3(1) (g) de Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú. Féach míreanna 9 agus 10 den Tuairim seo.

an chritéir sin mar bhealach chun cuspóirí Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a bhaint amach, agus measann sé gur sháraigh an Chomhairle prionsabal an dualgais cruthúnais ina leith sin.

4. Baineann an cás seo le Cásanna C-696/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P agus C-111/24 P, a eascraíonn as na hachomhairc a thionscain Dmitry Alexandrovich Pumpyskiy, Viktor Filippovich Rashnikov, Dmitry Arkadievich Mazepin agus German Khan faoi seach i gcoinne bhreithiúnais na Cúirte Ginearálta lena ndeimhnítear go bhfuil a n-ainmneacha ar liostaí na ndaoine atá faoi réir bearta sriantacha faoi Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Tugtar na Tuairimí sna cásanna deireanacha sin inniu freisin, ina ndírím ar na hábhair shonracha ar iarr an Chúirt Bhreithiúnais orm scrúdú a dhéanamh orthu maidir le léiriú agus bailíocht an chritéir liostaithe atá san fhoráil sin, go háirithe i bhfianaise na bpríomhargóintí coitianta arna gcur isteach ag na hachomharcóirí.

II. Fíricí agus nós imeachta

A. Cúlra na díospóide

5. Tá cur síos ar chúlra na díospóide i mír 2 go mír 18 den bhreithiúnas atá faoi achomharc. Chun críocha na Tuairime seo, is féidir achoimre a dhéanamh ar an gcúlra sin trí thagairt a dhéanamh do na fíorais seo a leanas nach bhfuil faoi dhíospóid.

6. Is duine gnó de náisiúntacht Airméanach é an t-achomharcóir.

7. An 17 Márta 2014, ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh, ar bhonn Airteagal 29 CAE, Cinneadh 2014/145. An dáta céanna, ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di ar bhonn Airteagal 215(2) CFAE, Rialachán Uimh. 269/2014. Bhain an dá ghníomh le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin.

8. An 25 Feabhra 2022, ghlac an Chomhairle Cinneadh 2022/329 lena leasaítear Cinneadh 2014/145 agus Rialachán 2022/330 lena leasaítear Rialachán Uimh. 269/2014, lena modhnaíodh *inter alia* na critéir ar dá réir a d'fhéadfadh daoine nádúrtha nó dlítheanacha, eintitis nó comhlachtaí a bheith faoi réir na mbearta sriantach atá i gceist.

9. Le hAirteagal 1(1)(e) de Chinneadh 2014/145, sa leagan arna leasú le Cinneadh 2022/329,¹³ cuirtear cosc ar dhaoine nádúrtha a chomhlíonann critéar atá comhionann go substaintiúil leis an gcritéar a leagtar amach in Airteagal 2(1)(g) den Chinneadh sin teacht isteach i gcríocha na mBallstát nó idirthuras a dhéanamh tríothu. Foráiltear leis an bhforáil dheireanach sin, dá réir sin, do reo cistí agus acmhainní eacnamaíocha daoine nádúrtha a chomhlíonann na critéir sin.

10. Go sonrach, léitear Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar a leanas:

'1. Dhéanfaí na cistí, agus na hacmhainní eacnamaíocha uile, ar leis na daoine, na heintitis nó na comhlachtaí seo a leanas iad, nó atá faoina n-úinéireacht nó atá ina seilbh nó á rialú acu:

...

¹³ 'Cinneadh 2014/145, arna leasú'.

(g) príomhdhaoine gnó nó daoine dlítheanacha, príomheintitis nó príomhchomhlachtaí atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, rialtas atá freagrach as ionghabháil na Crimé agus díchobhsú na hÚcráine,

... a reo.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

11. Le Rialachán Uimh. 269/2014, sa leagan arna leasú le Rialachán 2022/330,¹⁴ ceanglaítear bearta a ghlacadh chun cistí a reo agus leagtar síos ann na rialacha mionsonraithe lena rialaítear reo cistí i dtéarmaí atá comhionann, go bunúsach, leis na téarmaí a úsáidtear i gCinneadh 2014/145, arna leasú. Go bunúsach, atáirgtear Airteagal 2(1)(g) den Chinneadh sin le hAirteagal 3(1)(g) de Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú.

12. An 15 Márta 2022, i bhfianaise thromchúis na staide san Úcráin, ghlac an Chomhairle na gníomhartha tosaigh. Cuireadh ainm an achomharcóra leis an liosta atá i gceangal le Cinneadh 2014/145, arna leasú, agus leis an liosta in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú, ar na forais seo a leanas:

‘Is é [an t-achomharcóir] stiúrthóir feidhmiúcháin Yandex – ceann de na príomhchuideachtaí teicneolaíochta sa Rúis, a dhéanann speisialtóireacht i dtáirgí cliste agus i seirbhísí arna gcumhachtú ag an meaisínfhoghlaim. Chuir iarcheann nuachta Yandex i leith na cuideachta go bhfuil sí ina “eilimint lárnach ag ceilt faisnéise” ó na Rúisigh faoin gcogadh san Úcráin. Thairis sin, bhí rabhadh á thabhairt ag an gcuideachta d’úsáideoirí na Rúise a lorg nuacht faoin Úcráin ar a inneall cuardaigh faoi fhaisnéis neamhiontaofa ar an idirlíon, tar éis do Rialtas na Rúise bagairt a dhéanamh ar na meáin Rúiseacha maidir leis an méid a fhoilsíonn siad.

An 24 Feabhra 2022, d’fhreastail [an t-achomharcóir] ar chruinniú olagarc sa Chreimil le [Uachtarán Putin] chun plé a dhéanamh ar thionchar na mbearta a rinneadh i ndiaidh smachtbhannaí an Iarthair. Ós rud é gur iarradh air freastal ar an gcrúinniú sin, is léir gur comhalta é de dhlúthchiorcal na n-olagarcaí a bhfuil dlúthcheangal acu le [Uachtarán Putin] agus go bhfuil sé ag tacú le gníomhaíochtaí nó beartais, nó ag cur gníomhaíochtaí nó beartais chun feidhme, lena mbaintear an bonn d’iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine, chomh maith le cobhsaíocht agus slándáil san Úcráin, nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí nó beartais sin ar an méid sin. Thairis sin, is duine de na príomhdhaoine gnó é in earnálacha eacnamaíocha a thugann foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, atá freagrach as ionghabháil na Crimé agus as díchobhsú na hÚcráine.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

13. An 16 Márta 2022, d’fhoilsigh an Chomhairle fógra in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* mar eolas do na daoine atá faoi réir na mbearta sriantach dá bhforáiltear sna gníomhartha tosaigh (IO 2022 C 121 I, lch. 1).

¹⁴ ‘Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú’.

14. An 6 Aibreán 2022, d'iarr an t-achomharcóir ar an gComhairle rochtain a thabhairt dó ar na doiciméid a bhí mar bhonn le glacadh na mbeart sriantach a rinne difear dó. Chomhlíon an Chomhairle an iarraidh sin an 13 Aibreán 2022.

15. An 30 Bealtaine 2022, chuir an t-achomharcóir iarraidh ar athbhreithniú faoi bhráid na Comhairle.

16. An 14 Meán Fómhair 2022, ghlac an Chomhairle an chéad sraith de ghníomhartha cothabhála, lenar cuireadh síneadh leis na bearta a glacadh i gcoinne an iarratasóra go dtí an 15 Márta 2023.

17. An 1 Samhain 2022, d'iarr an t-achomharcóir go ndéanfaí athbhreithniú ar an gcéad sraith de ghníomhartha cothabhála.

18. An 13 Márta 2023, ghlac an Chomhairle an dara sraith de ghníomhartha cothabhála, lenar cuireadh síneadh leis na bearta a rinneadh ina choinne go dtí an 15 Meán Fómhair 2023.

B. Na himeachtaí os comhair na Cúirte Ginearálta agus an breithiúnas atá faoi achomharc

19. Trí iarratas a taisceadh i gClárlann na Cúirte Ginearálta an 7 Meitheamh 2022, thionscain an t-achomharcóir caingean chun na gníomhartha atá i gceist a chur ar neamhní. Thairis sin, an 25 Samhain 2022 agus an 14 Aibreán 2023, thaisc an t-achomharcóir ráiteas modhnaithe chun an t-ordú atá á lorg ina iarratas a leasú chun iarratas ar neamhniú an chéad agus an dara sraith de ghníomhartha cothabhála a áireamh.

20. Mar thaca lena chaingean, d'ardaigh an t-achomharcóir ceithre shaincheist dlí, lena n-éilítear, ar an gcéad dul síos, go bunúsach, sárú ar an gceart chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil agus ar an oibleagáid cúiseanna a lua, ar an dara dul síos, earráid fhollasach mheasúnaithe, ar an tríú dul síos, mainneachtain prionsabal na comhréireachta agus prionsabal an neamh-idirdhealaithe a chomhlíonadh, agus, ar an gceathrú dul síos, sárú ar chearta bunúsacha. Ina theannta sin, ina dhá ráiteas modhnaithe, d'ardaigh an t-achomharcóir an cúigiú saincheist dlí i gcoinne an chéad agus an dara sraith de ghníomhartha cothabhála, lena líomhnaítear sárú ar an gceart chun éisteacht a fháil agus sárú ar oibleagáid na Comhairle athbhreithniú a dhéanamh ar a cinneadh.

21. Sa bhreithiúnas atá faoi achomharc, dhíbh an Chúirt Ghinearálta caingean an achomharcóra, agus na cúiseanna seo a leanas á lua aici, i measc nithe eile.

22. Ar an gcéad dul síos, maidir le léiriú Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mheas an Chúirt Ghinearálta gur thug an critéar atá ann coincheap an tionchair i ndáil le feidhmiú gníomhaíochta in earnálacha eacnamaíocha a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise le tuiscint, gan aon choinníoll breise a bhaineann le nasc le córas an rialtais sin. Dar leis an gCúirt Ghinearálta, leis an gcritéar sin, d'fhéach an Chomhairle le leas a bhaint as an tionchar is dócha a bheidh ag an gcatagóir daoine lena mbaineann ar réimeas na Rúise, trína spreagadh chun brú a chur air a bheartas a athrú. Dá bhrí sin, níor mhór an coincheap 'príomhdhuine gnó' a thuiscint mar thagairt do thábhacht na ndaoine sin i bhfianaise, *inter alia*, a stádais gairme, thábhacht a ngníomhaíochtaí eacnamaíocha, mhéid a sealúchas caipitil nó a bhfeidhmeanna laistigh de cheann amháin nó níos mó de na cuideachtaí ina saothraíonn siad na

gníomhaíochtaí sin.¹⁵

23. Dar leis an gCúirt Ghinearálta, tacaíodh an léiriú sin leis an bhfóras gurbh é cuspóir na mbeart sriantach atá i gceist costais na ngníomhaíochtaí a bhaineann an bonn d'iomláine chríochach na hÚcráine a mhéadú. Thug an cuspóir sin le tuiscint freisin, tríd an nath 'lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise', gurbh iad na hearnálacha eacnamaíocha seachas na daoine gnó dá dtagraítear.¹⁶

24. Ar an dara dul síos, maidir le fiúntas na bhforas chun an t-achomharcóir a liostú a leagtar amach sna gníomhartha atá i gceist, mheas an Chúirt Ghinearálta go raibh an Chomhairle i dteideal teacht ar an gconclúid go raibh an t-achomharcóir ina phríomhdhuine gnó, rud a d'fhéadfaí a thuiscint ó thábhacht eacnamaíoch na cuideachta Yandex.¹⁷ Ina theannta sin, shonraigh an Chúirt Ghinearálta gur thug an Chomhairle ar aird corpas fianaise atá sonrach, beacht agus comhsheasmhach go leor a d'fhéadfadh a léiriú go raibh an t-achomharcóir rannpháirteach in earnáil eacnamaíoch, eadhon an earnáil teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide, ar foinse shuntasach ioncaim í do Rialtas Chónaidhm na Rúise.¹⁸

25. Ar an tríú dul síos, dhiúltaigh an Chúirt Ghinearálta do phléadáil an achomharcóra gur sháraigh cur i bhfeidhm an chritéir dó dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, prionsabal na comhréireachta. I ndáil leis sin, chuir an Chúirt Ghinearálta in iúl, i bhfianaise thábhacht na gcuspóirí a shaothraítear leis na bearta sriantacha atá i gceist, nach raibh na hiarmhairtí diúltacha a d'eascair as a n-iarratas ar an achomharcóir díréireach go follasach.¹⁹ Dar leis an gCúirt Ghinearálta, ní raibh an fóras nach raibh ról díreach ag an achomharcóir i gcaingne i gcoinne na hÚcráine ábhartha, ós rud é nach raibh sé faoi réir bearta sriantacha ar an gcúis sin, ach toisc go raibh sé ar dhuine de na príomhdhaoine gnó a raibh baint aige le hearnálacha eacnamaíocha a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, i gcomhréir le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.²⁰

III. An t-ordú atá á lorg agus an nós imeachta os comhair na Cúirte Breithiúnais

26. Lena achomharc, a taisceadh leis an gCúirt Bhreithiúnais an 16 Samhain 2023, iarrann an t-achomharcóir ar an gCúirt:

- an breithiúnas atá faoi achomharc a chur ar ceal;
- na gníomhartha atá i gceist a chur ar neamhní;
- na damáistí a d'fhulaing an t-achomharcóir mar gheall ar ghlacadh na ngníomhartha atá i gceist a chúiteamh;
- a ordú don Chomhairle na costais a íoc.

¹⁵ An breithiúnas atá faoi achomharc, míreanna 78 go mír 80.

¹⁶ An breithiúnas atá faoi achomharc, míreanna 81 agus 82.

¹⁷ An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 90.

¹⁸ An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 108.

¹⁹ An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 143.

²⁰ An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 145.

27. Ina freagra a taisceadh an 31 Eanáir 2024, iarrann an Chomhairle ar an gCúirt Bhreithiúnais an t-achomharc a dhíbhe agus a ordú don achomharcóir na costais a íoc.

28. Tionóladh éisteacht an 11 Feabhra 2025, inar fhreagair an t-achomharcóir agus an Chomhairle na ceisteanna i gcomhair freagra ó bhéal a chuir an Chúirt Bhreithiúnais, go háirithe maidir leis an léiriú ar an nath ‘leading businesspersons’ (‘príomhdhaoine gnó’) in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

IV. Measúnú

29. Mar thaca lena achomharc, maíonn an t-achomharcóir ceithre fhoras achomhairc, lena n-éilítear, go bunúsach:

- ar an gcéad dul síos, go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí ina léiriú ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, agus gur chuir sí an fhoráil sin i bhfeidhm go mícheart ar an iarratasóir;
- ar an dara dul síos, go ndearna an Chúirt Ghinearálta neamhaird ar raon feidhme a athbhreithnithe bhreithiúnaigh;
- ar an tríú dul síos, go ndearna an Chúirt Ghinearálta prionsabal na comhréireachta a mhíthuiscint agus a chur i bhfeidhm go mícheart; agus
- ar an gceathrú dul síos, gur sháraigh an Chúirt Ghinearálta cearta bunúsacha an achomharcóra.

30. D’iarr an Chúirt Bhreithiúnais go ndéanfaí scrúdú ar na hargóintí sonracha maidir le léiriú Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, go háirithe iad siúd a eascraíonn as an gcéad chuid den chéad fhoras achomhairc. Thairis sin, d’iarr an Chúirt Bhreithiúnais go ndéanfaí anailís ar argóintí an achomharcóra maidir le hoiriúnacht an chritéir sin mar bhealach chun cuspóirí Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a bhaint amach. Tá na hargóintí sin le fáil, go bunúsach, sa tríú cuid den chéad fhoras achomhairc agus sa tríú foras achomhairc. Díreoidh mo mheasúnú ar na príomh-shaincheisteanna sin, ar dhírigh na páirtithe a n-argóint ó bhéal orthu ag an éisteacht, mar a d’iarr an Chúirt Bhreithiúnais.

A. An chéad chuid den chéad fhoras achomhairc

31. Leis an gcéad chuid den chéad fhoras achomhairc, áitíonn an t-achomharcóir gur bhain an Chúirt Ghinearálta míbhrí as an gcritéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Go bunúsach, ní aontaíonn sé leis an gCúirt Ghinearálta as a chinneadh nach gceanglaítear leis an bhforáil sin ar an gComhairle aon iompar sonracha ar thaobh an duine liostaithe a léiriú, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, ná aon nasc le réimeas na tíre sin a bhunú.

32. Mar is léir ó mhír 10 den Tuairim seo, foráiltear le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, do reo na gcistí agus na n-acmhainní eacnamaíocha uile ar le ‘príomhdhaoine gnó ... iad a bhfuil baint acu le hearnálacha eacnamaíocha a thugann foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, atá freagrach as ionghabháil na Crimé agus as díchobhsú na hÚcráine, nó atá faoi úinéireacht, i seilbh nó faoi rialú na ndaoine sin’.

33. Éilítear scrúdú le hargóintí an achomharcóra ar léiriú na Cúirte Ginearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, maidir leis an nath ‘príomhdhaoine gnó’ agus, ar an dara dul síos, maidir leis an nath ‘atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise’.

1. An léiriú ar an nath ‘príomhdhaoine gnó’

34. De réir cásdlí socair, agus foráil de dhlí an Aontais á léiriú, is gá machnamh a dhéanamh ní hamháin ar fhoclaíocht na forála sin, ach ar a comhthéacs agus ar chuspóirí na rialacha ar cuid díobh í freisin. Is amhlaidh atá, go háirithe, nuair nach ndéantar aon tagairt shainráite i dtéarmaí na forála de dhlí an Aontais lena mbaineann do dhlí na mBallstát chun a mbrí agus a raon feidhme a chinneadh, mar atá sa chás seo maidir le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.²¹

35. Ar an gcéad dul síos, maidir leis an léiriú litriúil ar an nath ‘príomhdhaoine gnó’, is eol go coitianta go dtagraíonn an focal ‘duine gnó’ do dhuine a oibríonn i ngnó, ar leibhéal feidhmiúcháin i gcuideachta de ghnáth. Ina theannta sin, tagraíonn an focal ‘gnó’ d’fheidhmiú gníomhaíochta eacnamaíche nó tráchtála. Dá bhrí sin, tagraíonn an téarma ‘daoine gnó’ in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, do dhaoine a dhéanann gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála laistigh de chuideachta ar leo í nó a bhfuil post tábhachtach acu.²²

36. Óna thaobh féin de, is aidiacht Béarla é an focal ‘leading’ (‘príomh’) a shainmhínítear [as Gaeilge] mar ‘an-tábhachtach nó is tábhachtaí’.²³ A mhéid a leanann an nath ‘príomhdhaoine gnó’, in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, an nath ‘atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha’, ní mór an coincheap ‘príomh’ a thuiscint mar thagairt do thábhacht an duine gnó lena mbaineann san earnáil ina bhfeidhmíonn sé agus an tionchar a d’fhéadfadh a bheith aige laistigh den earnáil sin, arb é, go bunúsach, an cinneadh a rinne an Chúirt Ghinearálta i mír 79 den bhreithiúnas atá faoi achomharc. Thairis sin, mar a léirítear i mír 80, féadfar cineál ‘príomh’ duine gnó a shuí i bhfianaise, *inter alia*, a stádais gairme nó a stádas gairme, thábhacht a ghníomhaíochtaí eacnamaíocha nó a gníomhaíochtaí eacnamaíocha, mhéid a shealúchas caipitil nó a sealúchas caipitil nó a fheidhmeanna nó a feidhmeanna laistigh de cheann amháin nó níos mó de na cuideachtaí ina mbíonn sé nó sí ag gabháil do na gníomhaíochtaí sin.²⁴

37. Dá bhrí sin, ó thaobh litriúil de, ní dhearna an Chúirt Ghinearálta aon earráid trína chinneadh, go bunúsach, i mír 83 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, go bhfuil sé d’oibleagáid ar an gComhairle uile a léiriú chun a shuí gur ‘príomhdhuine gnó’ é duine de réir bhrí Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, is é sin go ndéanann an duine lena mbaineann gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála agus go meastar, i gcomhréir leis na heilimintí a thuairiscítear i mír 80 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, gur duine gnó an-tábhachtach nó an duine gnó is tábhachtaí é san earnáil eacnamaíoch ina n-oibríonn sé, amhail tionchar a imirt laistigh den earnáil sin.

²¹ Breithiúnas an 20 Márta 2025, *DL (C-61/24, EU:C:2025:197*, mír 38 agus an cásdlí dá dtagraítear).

²² Féach, i ndáil leis sin, an sainmhíniú a thug *Cambridge Dictionary*; atá ar fáil ag: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/businessperson>.

²³ Féach, *inter alia*, an sainmhíniú a sholáthraítear in *Cambridge Dictionary*; atá ar fáil ag: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/learner-english/leading>.

²⁴ Cuireann an t-achomharcóir sin i gcoinne an chinnidh dheireanaigh sin ina achomharc. Mar sin féin, ní sholáthraíonn sé argóintí sonracha lena mínítear cén fáth, dar leis, nach bhfuil na heilimintí a liostaíonn an Chúirt Ghinearálta chun cineál ‘príomh’ duine gnó a chinneadh oiriúnach chun na críche sin. Dá bhrí sin, ba cheart a argóint a dhiúltú mar argóint neamh-inghlactha.

38. Is fíor go gcáilítear le roinnt leaganacha teanga d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, an t-ainmfhocal ‘daoine gnó’ le focal atá coibhéiseach le ‘influential’ i mBéarla (ag a bhfuil tionchar), in ionad ‘leading’ (príomh)

39. I ndáil leis sin, áfach, meabhraím, de réir chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais, nach féidir leis an bhfoclaíocht a úsáidtear i leagan teanga amháin nó i roinnt leaganacha teanga d’fhoráil de dhlí an Aontais a bheith mar bhonn aonair don léiriú ar an bhforáil sin. Ní mór forálacha dhlí an Aontais a léiriú agus a chur i bhfeidhm go haonfhoirmeach i bhfianaise na leaganacha a leagtar amach i dteangacha uile an Aontais Eorpaigh.²⁵

40. Sa chás seo, tugaim faoi deara, i gcomhréir leis na mínithe a thug an Chomhairle ag an éisteacht, go gcáilíonn 12 leagan teanga d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, go bunúsach leis an ainmfhocal ‘daoine gnó’ le focal atá coibhéiseach le ‘leading’ (príomh) i mBéarla.²⁶ Chomh maith leis na leaganacha sin, baineann cuid eile acu úsáid as focal a d’fhéadfaí a aistriú mar ‘prominent’ (mór le rá) nó ‘principal’ (príomha) i mBéarla, atá ag teacht leis an bhfocal ‘leading’ (príomh) ó thaobh séimeantach de.²⁷ Mar sin, tá na breithnithe a chuirtear chun cinn i mír 36 den Tuairim seo, maidir le léiriú ar an nath ‘leading businesspersons’ (príomhdhaoine gnó) i mBéarla, infheidhme go hiomlán maidir leis na leaganacha sin uile.

41. Os a choinne sin, is iad na leaganacha teangacha Fraincise, Laitvise agus Liotuáinise amháin a cháilíonn an t-ainmfhocal ‘daoine gnó’ in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, le haidiacht a d’aistrefaí i mBéarla mar ‘influential’ (ag a bhfuil tionchar). É sin ráite, fiú sna teangacha sin, tá an caighdeán a bhaineann le bheith ‘important’ (tábhachtach) ar cheann de na príomhbhrí a bhaineann le ‘important’ (ag a bhfuil tionchar).²⁸ Dá bhrí sin, chun léiriú agus cur i bhfeidhm aonfhoirmeach Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar a cheanglaítear leis an gcásdlí dá dtagraítear i mír 39 thuas, a áirithiú, ba cheart léiriú a dhéanamh ar na leaganacha Fraincise, Laitvise agus Liotuáinise den nath ‘leading businesspersons’ (príomhdhaoine gnó) ar an mbealach céanna le formhór na leaganacha teanga den fhoráil sin, eadhon mar thagairt do thábhacht an duine gnó lena mbaineann san earnáil eacnamaíoch ina bhfuil sé rannpháirteach agus ina bhfuil sé in ann tionchar a imirt.

42. Leanann sé ó na breithnithe thuas, ó thaobh litriúil de, nach bhfuil bunús maith le hargóint an achomharcóra go gceanglaítear ar an gComhairle, leis an nath ‘leading businesspersons’ (phríomhdhaoine gnó), mar atá sé in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, iompar sonrach an duine liostaithe a léiriú, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, nó nasc a bhunú le réimeas na tíre sin.

43. Ar an dara dul síos, maidir leis an léiriú comhthéacsúil, ba mhaith liom a mheabhrú, ag an tús, gur tugadh isteach den chéad uair le Cinneadh 2022/329 an critéar liostaithe lena ndírítear ar ‘phríomhdhaoine gnó’, dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Glacadh an cinneadh deireanach sin an 25 Feabhra 2022, is é sin, an lá tar éis d’Uachtarán Chónaidhm na Rúise oibríocht mhíleata a fhógairt san Úcráin agus tar éis d’fhórsaí armtha na Rúise tús a chur le hionsaí ar an tír sin.²⁹

²⁵ Féach breithiúnas an 28 Samhain 2024, *Máski* (C-169/23, EU:C:2024:988, mír 42 agus an cásdlí dá dtagraítear).

²⁶ Féach na leaganacha teangacha Bulgáirise, Seicise, Gearmáinise, Eastóinise, Cróitise, Iodáilise, Ungáirise, Polainnise, Slóvaicise, Slóivéinise, Fionlainnise agus Sualainnise d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

²⁷ Féach na leaganacha teangacha Ollainnise, Portaingéilise, Spáinnise, Gaeilge agus Rómáinise d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

²⁸ Féach, *inter alia*, an sainmhíniú a thug Le Robert; atá ar fáil ag: <https://dictionnaire.lerobert.com/definition/influent>.

²⁹ Féach aithris 9 de Chinneadh 2022/329.

44. Thairis sin, tá sé tábhachtach a chur in iúl, sular leasaíodh é le Cinneadh 2022/329, go raibh critéar liostaithe in Airteagal 2(1) de Chinneadh 2014/145 cheana féin lenar féidir, go bunúsach, díriú ar dhaoine a d'fhéadfadh tionchar aonair a imirt ar Rialtas Chónaidhm na Rúise. B'ámhlaidh a bhí, go háirithe, i gcás Airteagal 2(1)(b) de Chinneadh 2014/145, ina ndearnadh tagairt go bunúsach do dhaoine nádúrtha atá ag tacú go gníomhach, go hábhartha nó ó thaobh airgeadais de, nó a bhaineann tairbhe as cinnteoirí Rúiseacha atá freagrach as an mbonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad ar an méid sin. D'fhan an critéar sin i gCinneadh 2014/145, arna leasú, a thugann le fios dom go mbeadh léiriú ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145 mar rud a éilíonn cruthúnas ar iompar cumhachtach *vis-à-vis* Rialtas Chónaidhm na Rúise agus nasc leis an gcóras lena rialaítear an tír sin, mar a áitíonn an t-achomharcóir, iomarcach agus, dá bhrí sin, nach mbeadh sé comhsheasmhach ó thaobh an chomhthéacs de.

45. Dar liomsa, dá bhrí sin, agus gan dochar do na breithnithe breise a leagfaidh mé amach níos déanaí sa Tuairim seo, ní dóigh liom go dtacaíonn an léiriú comhthéacsúil ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, le hargóint an achomharcóra.

46. Ar an tríú dul síos, maidir leis an léiriú teileolaíoch, tá Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar chuid de chreat dlíthiúil lenar achtaíodh sraith beart sriantach nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo, mar a mheabhraigh an Chúirt Ghinearálta i gceart i mír 81 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, chun an brú is mó is féidir a chur ar Chónaidhm na Rúise trí chostais a gníomhaíochtaí a mhéadú chun an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine sin.

47. Go deimhin, is iad sin cuspóirí na mbeart sriantach arna nglacadh i gcoinne na Rúise mar a ceapadh iad, go bunúsach, i mbreithiúnas na Cúirte an 25 Meitheamh 2020, *VTB Bank v an Chomhairle* (C-729/18 P, EU:C:2020:499, mír 59),³⁰ ina luaitear freisin breithiúnas an 28 Márta 2017, *Rosneft* (C-72/15, EU:C:2017:236, mír 123).³¹ Bhain an dá bhreithiúnas le léiriú na mbeart sriantach earnála a glacadh i bhfianaise na ngníomhaíochtaí i ndíochobhsú staid na hÚcráine, a tháinig roimh an ionsaí a rinne fórsaí armtha na Rúise ar an tír sin an 24 Feabhra 2022.³² Mar sin féin, tá na cuspóirí a shainaithin an Chúirt Bhreithiúnais sna breithiúnais sin fós bailí maidir le léiriú na mbeart sriantach aonair atá i gceist sa chás seo, agus é á chur san áireamh gur glacadh bearta sriantacha earnála agus aonair araon faoi chuimsiú freagairt choiteann ar staid atá imithe in olcas fós ó ionsaí na Rúise, mar a luaitear go sainráite in aithrisí 10 agus 11 de Chinneadh 2022/329, lena leasaítear Cinneadh 2014/145.³³

48. I bhfianaise an mhéid sin, táim den tuairim, i ndáil le cinntí na Cúirte Ginearálta i mír 81 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, gur féidir coinne a bheith leis go réasúnta go n-uasmhéadófar an brú atá ar Rialtas Chónaidhm na Rúise éirí as an bhfogha míleata atá á thabhairt aige ar chríoch na hÚcráine trí bhearta sriantacha a ghlacadh i ndáil leis na príomhdhaoine gnó ar a ndírítear le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Tar éis an mhéid sin uile, tá ról lárnach ag

³⁰ Féach freisin breithiúnas an 17 Meán Fómhair 2020, *Rosneft agus páirtithe eile v an Chomhairle* (C-732/18 P, EU:C:2020:727, mír 85).

³¹ Féach mo Thuairim in *Timchenko v an Chomhairle* (C-703/23 P, EU:C:2025:274, mír 52).

³² Féach Cinneadh 2014/512/CBES ón gComhairle an 31 Iúil 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíochobhsú staid na hÚcráine (IO 2014 L 229, lch. 13), arna leasú, agus Rialachán (AE) Uimh. 833/2014 ón gComhairle an 31 Iúil 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíochobhsú staid na hÚcráine (IO 2014 L 229, lch. 1).

³³ Ba cheart dom aird na Cúirte a tharraingt freisin ar aithris 2 agus aithris 4 de Chinneadh 2022/329, ina ndearbhaítear go bhfuil an tAontas fós 'diongbháilte agus tacaíocht á tabhairt aige do cheannasacht agus d'iomláine chríochach na hÚcráine' agus ina dtagraítear don ghá atá le bearta sriantacha breise a ghlacadh lena bhforchuirtear iarmhairtí ollmhóra tromchúiseacha ar an Rúis mar gheall ar a fogha míleata. Thairis sin, luaitear in aithris 10 de Chinneadh 2022/329 go n-áireofaí i bhfreagairt an Aontais Eorpaigh 'bearta sriantacha earnála agus aonair araon mar fhreagairt ar an 'ionradh gan chúis a rinne fórsaí armtha Chónaidhm na Rúise ar an Úcráin'. Is léir ón ráiteas sin gur gnéithe iad an dá chineál beart sin atá fite fuaite ina chéile agus an aidhm chéanna á saothrú acu.

na príomhdhaoine gnó sin maidir le brabúsacht na n-earnálacha eacnamaíocha ina bhfuil siad rannpháirteach a choinneáil ar bun agus, ar deireadh, cuireann siad leis na hacmhainní airgeadais atá ar fáil do Rialtas Chónaidhm na Rúise chun a ghníomhaíochtaí agus a bheartais a shaothrú. Dá bhrí sin, trí chur isteach ar ghníomhaíocht na príomhdhaoine gnó lena mbaineann, is dócha go gcuirfidh na bearta sriantacha atá i gceist sa chás seo srian leis an ioncam a fhaigheann Rialtas Chónaidhm na Rúise ó earnálacha ábhartha a gheilleagair, rud a mhéadóidh costas a ghníomhaíochtaí míleata agus a chuirfidh teorainn lena chumas an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine.

49. Dá bhrí sin, tá caidreamh réasúnach idir, ar thaobh amháin, díriú ar phríomhdhaoine gnó a bhfuil baint acu le hearnálacha eacnamaíocha a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise agus, ar an taobh eile, cuspóir na mbeart sriantach sa chás seo. Murab ionann agus argóintí an iarratasóra, tá an caidreamh sin ar marthain fiú in éagmais iompar sonrach ar thaobh an duine liostaithe, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, nó in éagmais nasc idir an duine sin agus an réimeas a rialaíonn an tír sin.

50. Dá bhrí sin, leis an léiriú teileolaíoch ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ní gá athbhreithniú a dhéanamh ar léiriú téacsúil agus comhthéacsúil na forála sin, mar a leagtar amach i míreanna 42 agus 45 den Tuairim seo. Go deimhin, tacaíonn sé leis an tuairim go gceanglaítear leis an nath 'príomhdhaoine gnó' atá san fhoráil sin ar an gComhairle a léiriú nach ndéanann an duine lena mbaineann gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála ach amháin agus go meastar gur duine gnó an-tábhachtach ar a laghad é an duine sin san earnáil ina bhfuil sé rannpháirteach, agus dá bhrí sin go bhfuil sé in ann tionchar a imirt laistigh di.

51. I bhfianaise na mbreithnithe roimhe seo, ní cheanglaítear le haon cheann de na modhanna léirithe a shainítear i gcásdlí na Cúirte Breithiúnais chun brí forála de dhlí an Aontais a fháil amach, mar a áitíonn an t-achomharcóir, go mbeadh iompar cumhachtach ag an duine a bhfuiltear ag díriú air *vis-à-vis* Rialtas Chónaidhm na Rúise ná nasc a bheith ann leis chun duine a aicmiú mar 'príomhdhuine gnó' de réir bhrí Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

52. Ar deireadh, maidir le hargóint an achomharcóra go ndéanann an léiriú sin ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, prionsabal na deimhneachta dlíthiúla a shárú, tá sé tábhachtach a lua, seachas an fhíric nach bhfuil bunús leis an argóint sin, go leanann sé ó chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais go n-éilítear le prionsabal na deimhneachta dlíthiúla, ar thaobh amháin, go mbeidh rialacha an dlí soiléir agus beacht agus, ar an taobh eile, go mbeidh a gcur i bhfeidhm intuartha dóibh siúd atá faoi réir an dlí, go háirithe, i gcás ina bhféadfadh iarmhairtí díobhálacha a bheith acu. Mar sin féin, ní féidir na ceanglais sin a léiriú amhail go gcuirtear cosc leo ar an riail de dhlí an Aontais atá i gceist dul i muinín coincheap dlíthiúil teibí, ná mar cheanglas go dtagraíonn riail den sórt sin do na hipitéisí sonracha éagsúla lena mbaineann sí, ós rud é nach bhféadfaí na hipitéisí sin go léir a chinneadh roimh ré.³⁴

53. I mo thuairimse, cé nach féidir, ar ndóigh, na hipitéisí uile ina bhfuil feidhm ag Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a chinneadh roimh ré, leagann an léiriú atá molta thuas, a dhearbhaíonn an léiriú a thug an Chúirt Ghinearálta sa bhreithiúnas atá faoi achomharc, critéir atá sonrach go leor chun na cásanna ina bhféadfar an coincheap 'príomhdhuine gnó' a chur i bhfeidhm a aithint.

³⁴ Féach, chuige sin, breithiúnas an 4 Deireadh Fómhair 2024, *an Liotuáin agus páirtithe eile v an Pharlaimint agus an Chomhairle (Pacáiste Soghluaisreachta)* (C-541/20 go C-555/20, EU:C:2024:818, mír 159 agus an cásdlí dá dtagraítear).

54. Dá bhrí sin, táim den tuairim nach féidir a rá go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí nó gur sháraigh sé prionsabal na deimhneachta dlíthiúla agus léiriú á dhéanamh aici ar an nath ‘príomhdhaoine gnó’ dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

2. An léiriú ar an nath ‘rannpháirteach in earnálacha eacnamaíoch a lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim’

55. Mar réamhbharúil, ba cheart dom a mheabhrú, i mír 82 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, gur chinn an Chúirt Ghinearálta, leis an nath ‘lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise’, mar a leagtar síos in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, gurb iad na hearnálacha eacnamaíoch a bhfuil baint ag na príomhdhaoine gnó leo, agus ní na daoine gnó iad féin, a dtagraítear dóibh. Ciallaíonn sé sin, chun an fhoráil sin a chur i bhfeidhm, nach gá don Chomhairle ach a chruthú go soláthraíonn na hearnálacha eacnamaíoch sin foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise; níl aon cheanglas breise ann iompar an duine lena mbaineann nó nasc idir an duine sin agus réimeas na Rúise a léiriú. Dar leis an gCúirt Ghinearálta, tá an léiriú sin comhsheasmhach leis na cuspóirí a shaothraítear leis na bearta sriantacha atá i gceist sa chás seo.

56. I bhfianaise an chásdlí a luaitear i mír 39 thuas, ba cheart dom a chur in iúl, ar dtús, go gcuireann foclaíocht fhormhór na leaganacha teanga d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, i gcoinne argóint an achomharcóra.

57. Is é sin an cás leis an leagan Béarla, ina dtugtar le fios le hord na gcomhpháirteanna éagsúla d’fhoclaíocht Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, gur léirigh an Chúirt Ghinearálta an nath ‘lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim’ i gceart mar thagairt don nath ‘rannpháirteach in earnálacha eacnamaíoch’ díreach roimhe. Dá mba mhian leis an gComhairle a fhoráil gurbh iad na príomhdhaoine gnó féin foinse an ioncaim sin, d’fhéadfadh sí go réasúnach ord an dá nath sin a thiontú thart chun é sin a léiriú go follasach, ós rud é nár cuireadh le cúis teanga cosc uirthi déanamh amhlaidh.

58. Thairis sin, le formhór na leaganacha teanga d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, cuirtear isteach forainm coibhneasta idir na nathanna ‘rannpháirteach in earnálacha eacnamaíoch’ agus ‘lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise’.³⁵ Sna cásanna sin, tá an nasc idir an dá ghné níos soiléire fós, toisc go dtagann an nath ‘lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise’ chun bheith ina fhochlásal den ghrúpa ainmfhoclach ‘earnálacha eacnamaíoch’.

59. Ar aon nós, maidir leis na leaganacha sin a mhaíonn an t-achomharcóir a bheith débhríoch, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, ó thaobh an chomhthéacs de, a mhéid a nasctar le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, an focal ‘ioncaim’ le rialtas náisiúnta mar thairbhí de, is é an léiriú is cruinne ar na téarmaí sin ná nach mór foinse an ioncaim sin a bheith ina earnáil eacnamaíoch seachas ina dhuine aonair gnó.³⁶ Is é sin an ghnáth-thuiscint ó thaobh na maicreacnamaíochta de a mhéid a bhaineann le hairgeadas na Stát. Ina theannta sin, is léir, dá mbeadh sé beartaithe ag an gComhairle go dtiocfadh an fhoinse shuntasach ioncaim ó phríomhdhuine gnó, go mbeadh an nath ‘rannpháirteach in earnálacha eacnamaíoch’ iomarcach

³⁵ Féach, go háirithe, na leaganacha Iodáilise, Gearmáinise, Ollainnise, Portaingéilise, Danmhairgise, Spáinnise, Eastóinise, Fionlainnise, Laitvise agus Slóvaicise d’Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

³⁶ Féach an sainmhíniú ar ‘ioncam’ arna sholáthar ag *Cambridge Dictionary*, a thagraíonn don ioncam a fhaigheann rialtas go rialta ó chánacha, atá ar fáil ag: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/revenue>.

agus nach gcuirfí isteach é in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ós rud é go bhfuil gach duine gnó, de réir sainmhínte, rannpháirteach in earnáil eacnamaíoch, go díreach nó go hindíreach.

60. Thairis sin, feictear domsa go dtacaítear leis an léiriú comhthéacsúil sin leis an léiriú teileolaíoch ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Tar éis an mhéid sin uile, a mhéid is go bhfuil sé d'aidhm ag glacadh na mbeart sriantach, mar a míníodh cheana,³⁷ teorainn a chur leis na hacmhainní airgeadais atá ar fáil do Rialtas Chónaidhm na Rúise chun deireadh a chur lena bheartas díchobhsaithe agus fogha ar an Úcráin, is féidir an cuspóir sin a bhaint amach ar bhealach níos éifeachtaí tríd an ioncam a thagann ó earnáil eacnamaíoch iomlán a chreimeadh, seachas ón rannchuidiú aonair ó príomhdhuine gnó.

61. Dá bhrí sin, ní dhearna an Chúirt Ghinearálta aon earráid, go háirithe i mír 82 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, trína chinneadh, i bhfianaise chuspóir na mbeart sriantach atá faoi cheist sa chás seo, go raibh ar an bhfoinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise teacht ó na hearnálacha ina raibh na príomhdhaoine gnó atá liostaithe rannpháirteach, agus ní ó na daoine gnó sin iad féin.

62. Is fíor go luaitear in aithris 11 de Chinneadh 2022/329, 'i bhfianaise a thromchúisí atá cúrsaí, measann an Chomhairle gur cheart na critéir ainmniúcháin a leasú le go n-áireofaí iontu ... daoine agus eintitis a bhfuil foinse mhór ioncaim á sholáthar do [Rialtas Chónaidhm na Rúise]'. I mo thuairimse, ós rud é go dtagraíonn an aithris sin ní hamháin do dhaoine ach d'eintitis freisin, is léir nach féidir a thuiscint go dtagraíonn sí go heisiach do 'príomhdhaoine gnó', ach nach mór í a léamh mar thagairt do choincheap níos leithne, eadhon earnáil eacnamaíoch iomlán, lena n-áirítear na daoine agus na heintitis uile a oibríonn inti.

63. Ina theannta sin, tá sé tábhachtach a mheabhrú, de réir chásdlí na Cúirte Breithiúnais, cé gur gnéithe tábhachtacha iad aithrisí ar ghníomh de chuid an Aontais chun críocha léirithe, lena bhféadfaí cuspóirí údar an ghnímh sin a shoiléiriú, nach bhfuil aon fheidhm dhlíthiúil cheangailteach ag na haithrisí sin agus nach féidir brath orthu mar fhoras chun maolú ar fhorálacha iarbhír an ghnímh atá i gceist nó chun léiriú a dhéanamh ar na forálacha sin ar bhealach atá contrártha go soiléir dá bhfoclaíocht.³⁸

64. Sa chás seo, ós rud é go mbaintear de thátal as na modhanna léirithe a shainmhínítear i gcásdlí na Cúirte Breithiúnais chun brí forála de dhlí an Aontais a fháil amach nach mór an nath 'foinse shuntasach ioncaim' a nascadh leis an nath 'rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha', agus ní leis an nath 'príomhdhaoine gnó', ní leor an t-ábhar féin in aithris 11 de Chinneadh 2022/329 chun amhras a chaitheamh ar an léiriú sin.

65. Ar deireadh, áitíonn an t-achomharcóir, go bunúsach, go gciallaíonn léiriú na Cúirte Ginearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, go háirithe maidir leis an nath 'foinse shuntasach ioncaim', nach bhfuil tábhacht ar bith ag baint le hiompar pearsanta ná le rannchuidiú pearsanta an duine gnó lena mbaineann. I ndáil leis sin, áfach, is leor a athdhearbhú go bhfuil an léiriú ar na heilimintí éagsúla den fhoráil sin in aghaidh go gceanglaítear ar an gComhairle a léiriú aon rud eile seachas go ndéanann an duine liostaithe gníomhaíocht

³⁷ Féach míreanna 48 agus 49 den Tuairim seo.

³⁸ Féach, go háirithe, breithiúnas an 7 Márta 2024, *Roheline Kogukond agus páirtithe eile* (C-234/22, EU:C:2024:211, mír 70 agus an cásdlí dá dtagraítear).

eacnamaíoch nó tráchtála agus go meastar gur duine gnó an-tábhachtach ar a laghad é an duine sin san earnáil ina bhfuil sé rannpháirteach, agus, mar sin, go bhfuil sé in ann tionchar a imirt laistigh di.

66. I bhfianaise na mbreithnithe thuas, táim den tuairim nach féidir a rá go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí trí léiriú a dhéanamh ar an nath ‘lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise’, mar a leagtar síos in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ar an mbealach a líomhnaíonn an t-achomharcóir.

B. An tríú cuid den chéad fhoras achomhairc agus an tríú foras achomhairc

67. Leis an tríú cuid den chéad fhoras achomhairc agus an tríú foras achomhairc, áitíonn an t-achomharcóir, go bunúsach, go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid ina measúnú ar oiriúnacht an chritéir atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar bhealach chun cuspóirí na forála sin a bhaint amach, agus gur chuir sí an dualgas cruthúnais atá ar an gChomhairle i bhfeidhm go mícheart ina leith sin. Áitíonn sé go mbíonn smachtbhannaí á ngearradh ar dhaoine as cé hiad féin, seachas as a ndéanann siad nó ba cheart dóibh a dhéanamh, mar thoradh ar léiriú na Cúirte Ghinearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Maidir leis an gcás seo, ceistíonn sé an chaoi a mbeadh cur i bhfeidhm an chritéir atá san fhoráil sin in ann difear a dhéanamh do Stát na Rúise ar aon bhealach. Áitíonn an t-achomharcóir freisin nár léirigh an Chomhairle ar bhealach ar bith conas a bheadh sé in ann brú a chur go héifeachtach ar Rialtas Chónaidhm na Rúise chun a bheartas a athrú.

68. Cuireann an Chomhairle i gcoinne na n-argóintí sin.

69. De réir chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais, ní mór do chúirteanna an Aontais, ina n-athbhreithniú breithiúnach ar bhearta sriantacha, lánrogha leathan a thabhairt don Chomhairle maidir leis na critéir ghinearálta a bhunú lena sainítear an chatagóir daoine a d’fhéadfaí a chur faoi réir na mbeart sin.³⁹ Is é is cúis leis sin go coitianta, cé go dtugtar dlínse le hAirteagal 24(1) CAE agus an dara mír d’Airteagal 275 CFAE, de mhaolú, do Chúirteanna an Aontais Eorpaigh sa réimse sonrathach sin den chomhbheartas eachtrach agus slándála (CBES), ní féidir leis na cúirteanna sin teacht in ionad na roghanna polaitiúla nó straitéiseacha a dhéanann an Chomhairle agus bearta sriantacha á nglacadh aici.⁴⁰ Dá bhrí sin, tá teorainn leis an leibhéal grinnscrúdaithe is féidir le Cúirteanna an Aontais a chur i bhfeidhm agus a n-athbhreithniú breithiúnach á dhéanamh acu.⁴¹

70. Mar sin féin, ní chiallaíonn sé sin go gceadaítear don Chomhairle gníomhú ar bhealach treallach. Murach sin, bhainfí a éifeachtacht den mhaolú dá bhforáiltear in Airteagal 24(1) CAE agus sa dara mír d’Airteagal 275 CFAE.⁴² De réir chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais, ní mór athbhreithniú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht birt i bhfianaise phrionsabal na

³⁹ Féach, *inter alia*, breithiúnas an 7 Aibreán 2016, *Akhras v an Chomhairle* (C-193/15 P, EU:C:2016:219, mír 51 agus an cásdlí dá dtagraítear).

⁴⁰ Féach, chuige sin, breithiúnas an 25 Meitheamh 2020, *VTB Bank v an Chomhairle* (C-729/18 P, EU:C:2020:499, mír 61 agus an cásdlí dá dtagraítear). Féach freisin, i ndáil leis sin, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2024, *KS agus páirtithe eile v an Chomhairle agus páirtithe eile* (C-29/22 P agus C-44/22 P, EU:C:2024:725, mír 115 go mír 118).

⁴¹ Féach breithiúnas an 18 Iúil 2013, *an Coimisiún agus páirtithe eile v Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P agus C-595/10 P, EU:C:2013:518, mír 119), ónar léir nach féidir athbhreithniú iomlán a dhéanamh ach amháin maidir le critéir liostaithe aonair.

⁴² Féach, de réir analaí, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2024, *KS agus páirtithe eile v an Chomhairle agus páirtithe eile* (C-29/22 P agus C-44/22 P, EU:C:2024:725, mír 73).

comhréireachta,⁴³ rud a chiallaíonn go bunúsach nach féidir difear a dhéanamh dá dhlíthiúlacht ach amháin más léir go bhfuil an beart míchuí ag féachaint don chuspóir atá á shaothrú ag an institiúid inniúil.⁴⁴

71. I ndáil leis sin, ba mhaith liom a mheabhrú, ar an gcéad dul síos, go raibh an deis ag an gCúirt Bhreithiúnais cheana féin, ina cásdlí, critéar a ceapadh i dtéarmaí atá cosúil leis an gceann atá i gceist anseo a fhorghníú. Déanaim tagairt do bhreithiúnas an 9 Iúil 2020, *Haswani v an Chomhairle* (C-241/19 P, EU:C:2020:545),⁴⁵ a bhain leis na critéir a leagtar síos in Airteagal 27(2)(a) agus Airteagal 28(2)(a) de Chinneadh 2013/255/CBES,⁴⁶ ina leagan arna leasú le Cinneadh (CBES) 2015/1836.⁴⁷ Leis na forálacha sin, chuir an Chomhairle cosc ar dhul isteach i gcríocha na mBallstát, agus reoigh sí na cistí agus ar na hacmhainní eacnamaíocha uile ar le 'príomhdhaoine gnó atá ag feidhmiú sa tSiria' iad, i gcomhthéacs an cur faoi chois le foréigean a baineadh do phobal sibhialta na tíre sin.

72. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, ina breithiúnas, gur chuir an Chúirt Bhreithiúnais in iúl, i bhfianaise aithris 5 de Chinneadh 2013/255, arna leasú,⁴⁸ go raibh geilleagar na Siria á rialú go dlúth ag réimeas na Siria agus go raibh caidreamh idirspleáchais bunaithe ag an bpobal gnó agus ag an réimeas sin. Laistigh den chreat sin, ní raibh caidre inmheánach na bpríomhdhaoine gnó a bhí ag feidhmiú sa tSiria in ann a stádas a choimeád ach amháin trí dhlúthcheangal a bheith aige le réimeas na Siria. Dá bhrí sin, ba leor baint a bheith ag daoine leis an gcatagóir sin daoine chun na bearta riachtanacha a dhéanamh, gan aon ghá a bheith ann fianaise a sholáthar maidir leis an nasc idir bheith ina phríomhdhuine gnó agus réimeas na Siria.⁴⁹

73. Mar sin féin, tugaim faoi deara, in ainneoin na foclaíochta comhchosúla a bhaineann leo, go bhfuil difríocht thábhachtach ag baint le cur i bhfeidhm an chritéir a leagtar síos le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, i gcomparáid leis an gcritéar atá i gCinneadh 2013/255, arna leasú. Go deimhin, i gcás na mbearta sriantach a glacadh tar éis an ionsaithe a rinne fórsaí armtha na Rúise ar an Úcráin, ní dhéantar tagairt le liostú na bpríomhdhaoine gnó do chaidreamh idirspleáchais atá ann cheana idir pobal gnó Chónaidhm na Rúise agus réimeas na tíre sin. Ní dhírítear ar na daoine gnó sin i ndáiríre mar gheall ar an dlúthcheangal atá acu le ceannaireacht pholaitiúil na Rúise, ach mar gheall ar a ngníomhaíocht ghnó in earnáil eacnamaíoch lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise.⁵⁰

74. Dá bhrí sin, beidh ar an gCúirt Bhreithiúnais cinneadh a dhéanamh an féidir seasamh leis an gcritéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, sna himthosca sin. Go sonrach, beidh ar an gCúirt scrúdú a dhéanamh ar an féidir a mheas go bhfuil an critéar sin dleathach in éagmais oibleagáid ar an gComhairle a léiriú, sa chéad áit, nasc díreach nó indéach idir an duine an ndírítear air agus gníomhaíochtaí agus beartais Rialtas Chónaidhm na Rúise maidir leis an Úcráin, agus, sa dara háit, iompar sonrach ag an bpríomhdhuine gnó lena

⁴³ Féach, chuige sin, breithiúnas an 13 Márta 2025, *PKK v an Chomhairle* (C-44/23 P, EU:C:2025:181, mír 134).

⁴⁴ Féach, *inter alia*, breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company v an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128, mír 77).

⁴⁵ 'An breithiúnas in *Haswani*'.

⁴⁶ Cinneadh ón gComhairle an 31 Bealtaine 2013 maidir le bearta sriantacha i gcoinne na Siria (IO 2013 L 147, lch. 14).

⁴⁷ Cinneadh ón gComhairle an 12 Deireadh Fómhair 2015 lena leasaítear Cinneadh 2013/255/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i gcoinne na Siria (IO 2015 L 266, lch. 75).

⁴⁸ Is ionann ábhar aithris 5 de Chinneadh 2013/255, arna leasú, agus ábhar aithris 6 de Chinneadh 2015/1836.

⁴⁹ An breithiúnas in *Haswani*, míreanna 66, 69 agus 70.

⁵⁰ Níor bunaíodh critéar liostaithe bunaithe ar an gcaidreamh idirspleáchais idir príomhdhaoine gnó agus Rialtas Chónaidhm na Rúise ach amháin mar thoradh ar an leasú ar Chinneadh 2014/145 le Cinneadh (CBES) 2023/1094 ón gComhairle an 5 Meitheamh 2023 (IO 2023 L 146, lch. 20). Ar ndóigh, níl feidhm ag an gcritéar sin maidir leis an gcás reatha *ratione temporis*.

mbaineann, seachas an tionchar amháin a d'fhéadfaí a ghníomhaíocht ghairmiúil a imirt ar gheilleagar Chónaidhm na Rúise agus, mar sin, ar an ioncam a fhaigheann Rialtas Chónaidhm na Rúise.

75. Maidir leis an gcéad cheann de na ceisteanna sin, ba mhaith liom aird na Cúirte Breithiúnais a tharraingt ar a breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company v an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128), inar sheas sí le critéar liostaithe lena ndírítear ar dhaoine nó ar eintitis nár theastaigh cruthúnas uathu maidir le nasc díreach nó indíreach iarbhir le leathadh núicléach dá dtagraítear sa tacar sin de bhearta sriantacha. Ina breithiúnas, mheas an Chúirt, go bunúsach, go bhféadfaí, fiú in éagmais nasc den sórt sin, na daoine agus na heintitis sin a liostú ós rud é go raibh siad in ann leathadh núicléach a spreagadh trí acmhainní nó saoráidí de chineál ábhartha, airgeadais nó lóistíochta a chur ar fáil do Rialtas na hIaráine.⁵¹

76. I mo thuairimse, tá forais láidre ann chun ráitis na Cúirte Breithiúnais roimhe seo a chur i bhfeidhm ar an gcás seo. Tar éis an mhéid sin uile, mar a d'áitigh mé i mo Thuairim in *Timchenko v an Chomhairle* (C-703/23 P, EU:C:2025:274, mír 52), is é an *ratio decidendi* taobh thiar den chásdlí sin deireadh a chur leis na gníomhaíochtaí a ndírítear orthu leis na bearta sin trí na hacmhainní airgeadais atá ar fáil chun na críche sin a laghdú, gan beann ar a dtionscnamh agus, go háirithe, an bhfuil nasc ann idir an duine a bhfuiltear ag díriú air agus an rialtas lena mbaineann. Sa chás seo, tá gníomhaíochtaí eacnamaíocha na bpríomhdhaoine gnó a ndírítear orthu leis na bearta sriantacha atá i gceist anseo ríthábhachtach chun buiséad Rialtas Chónaidhm na Rúise a mhaoiniú. Dá bhrí sin, ní bhaineann sé le hábhar cé acu atá nó nach bhfuil na daoine gnó sin nasctha go díreach nó go hindíreach leis an rialtas sin nó le gníomhaíochtaí agus beartais an rialtais maidir leis an Úcráin.

77. Maidir leis an dara ceist, tá argóint an achomharcóra bunaithe ar an toimhde gur bhain cásdlí na Cúirte Breithiúnais go dtí seo le cásanna inar spreag iompar pearsanta an duine a bhfuiltear ag díriú air é a chur ar liostaí na ndaoine nó na n-eintiteas atá faoi réir bearta sriantacha, ar réamhriachtanas é an t-iompar sin chun an staid a bhfuiltear ag iarraidh aghaidh a thabhairt air leis na bearta sin a shannadh dó. Go bunúsach, d'áitigh an t-achomharcóir ag an éisteacht nár sheas an Chúirt Bhreithiúnais riamh le critéar liostaithe ar bhonn stádas gairmiúil an duine lena mbaineann amháin, eadhon daoine gnó in earnálacha eacnamaíocha brabúsacha.

78. Ní mór dom a chur in iúl, fiú dá nglacfaí leis go raibh barúlacha an achomharcóra i gceart, nach gciallaíonn sé sin ann féin nach mór critéar liostaithe nach gceanglaítear leis iompar pearsanta ar thaobh na ndaoine a ndírítear orthu, chun críche a liostaithe, a mheas mar chritéar mídhleathach *per se*. Tar éis an mhéid sin uile, mar a luadh i mír 69 den Tuairim seo, tá lánrogha leathan ag an gComhairle maidir le sainmhíniú ginearálta agus teibí na gcritéar agus na nósanna imeachta dlíthiúla chun bearta sriantacha a ghlacadh, rud a chiallaíonn nach ceart ach beart atá míchuí go follasach i ndáil leis an gcuspóir atá an Chomhairle ag iarraidh a shaothrú a chur ar ceal.

79. I ndáil leis sin, ba cheart dom a thabhairt faoi deara, mar réamhbharúil, nach gcaitheann an t-achomharcóir amhras ar dhlísteacht an chuspóra a shaothraítear leis an gcritéar a leagtar síos le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, cuspóir a shainaithin an Chúirt Ghinearálta i mír 89 den bhreithiúnas atá faoi achomharc mar chuspóir lena méadófar an brú ar Chónaidhm na Rúise agus an costas a bhaineann le gníomhaíochtaí Chónaidhm na Rúise chun an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine

⁵¹ Breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company v an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128, mír 80 agus mír 81).

agus chun réiteach síochánta ar an ngéarchéim a chur chun cinn.⁵² Mar sin féin, déanann sé agóid i gcoinne a iomchuí atá sé príomhdhaoine gnó dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a liostú mar bhealach chun na cuspóirí sin a bhaint amach.

80. Measaim, áfach, gur cheart diúltú d’argóint an achomharcóra ar na cúiseanna seo a leanas.

81. Ar an gcéad dul síos, mar a mhínigh mé cheana féin sa chéad chuid den Tuairim seo, is féidir díriú ar phríomhdhaoine gnó mar gheall ar a ngníomhaíocht ghairmiúil i bpríomhearnálacha gheilleagar na Rúise, a mhéid atá dlúthnasc idir toradh na ngníomhaíochtaí sin agus maoiniú bhuiséad Rialtas Chónaidhm na Rúise. Go bunúsach, fágтар le forchur na mbeart sriantach go bhfuil sé níos deacra dóibh a ngníomhaíochtaí a dhéanamh, rud lena bhféadfaí dochar a dhéanamh do gheilleagar na Rúise⁵³ agus, mar sin, a rannchuidítear le costais an fhogha mhíleata faoin Úcráin a mhéadú. Mar sin, bhí sé de cheart ag an gCúirt Ghinearálta a chinneadh, i mír 91 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, go bhfuil gaolmhaireacht réasúnach idir díriú ar phríomhdhaoine gnó atá ag feidhmiú in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear ioncam suntasach do Rialtas Chónaidhm na Rúise agus cuspóir na mbeart sriantach atá faoi cheist, eadhon brú a chur ar Rialtas Chónaidhm na Rúise deireadh a chur leis an bhfogha sin.

82. Thairis sin, mar fhreagra ar ghearán an achomharcóra nach gcinntear go sonrath le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, cé na hearnálacha is earnálacha lena soláthraítear ioncam suntasach do Rialtas Chónaidhm na Rúise, ní mór a shonrú go dtagann foirmlíú an natha sin faoin lánrogha leathan atá ag an gComhairle agus na critéir ghinearálta a bhfuil feidhm acu i gcóras beart sriantach á sainiú. Ní mór cur i bhfeidhm an choincheapa atá san abairt sin maidir le cás sonrath a chinneadh ar bhonn cás ar chás agus ní mór é a bheith faoi réir athbhreithniú ag cúirteanna an Aontais.⁵⁴

83. Ar an dara dul síos, mar a cheanglaítear le cásdlí na Cúirte,⁵⁵ ba cheart an comhthéacs inar glacadh an cinneadh sin a chur san áireamh go cuí sa mheasúnú ar oiriúnacht Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. I ndáil leis sin, iarraim ar an gCúirt aird a thabhairt ní hamháin ar na himthosca urghnácha atá ag teacht chun cinn inar glacadh na bearta sriantacha atá i gceist, ach freisin ar na héifeachtaí carnacha a raibh sé beartaithe na bearta uile a achtaíodh i gcoinne Chónaidhm na Rúise tar éis a hionsaithe ar an Úcráin a úsáid ó dhearcadh foriomlán.

84. Maidir leis sin, ní mór a thabhairt faoi deara, sa chéad áit, gur glacadh na bearta sriantacha atá i gceist i gcomhthéacs urghnách fíorphráinne, dá dtagraítear in aithrisí 3 go 10 de Chinneadh 2022/329. Bhí na bearta sin ina gcuid dhílis de phacáiste beart, a raibh raon feidhme nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo ag an gComhairle, a ghlac an Chomhairle ar bhealach tapa, aontaithe, céimnithe agus comhordaithe.⁵⁶ Mar a thug an Chomhairle faoi deara, mar is ceart, ag an éisteacht, d’fhreagair an tAontas Eorpach go láidir do shárú oibleagáidí a forchuireadh *erga*

⁵² Féach mír 48 den Tuairim seo freisin.

⁵³ Féach, i ndáil leis sin agus de réir analaí, breithiúnas an 5 Meán Fómhair 2024, *GM agus ON* (C-109/23, EU:C:2024:681, mír 54), agus mo Thuairim sa chás sin (C-109/23, EU:C:2024:307, mír 76).

⁵⁴ I ndáil leis sin, ní mór dom a thabhairt faoi deara freisin, leis an dara cuid den chéad fhoras achomhairc, go ndiúltaíonn an t-achomharcóir go bunúsach gur earnáil eacnamaíoch í an earnáil eacnamaíoch ina n-oibríonn sé a sholáthraíonn foinshe shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise. Mar sin féin, ní thagann an measúnú sonrath sin faoi raon feidhme na hiarrata a rinne an Chúirt maidir leis an Tuairim seo agus, dá bhrí sin, ní chumhdaítear é le m’anailís.

⁵⁵ Féach breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company v an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128, mír 78).

⁵⁶ Féach breithiúnas an 27 Iúil 2022, *RT France v an Chomhairle* (T-125/22, EU:T:2022:483, mír 87), inar tháinig Mór-Dhlísheomra na Cúirte Ginearálta ar chinneadh den chineál céanna.

omnes leis an dlí idirnáisiúnta chun cur i gcoinne fhogha míleata Chónaidhm na Rúise faoin Úcráin,⁵⁷ agus úsáid á baint chun na críche sin as na bearta uile atá ar fáil dó nach raibh úsáid fornirt i gceist leo.

85. Sa dara háit, cuirtear in iúl go soiléir in aithris 5 de Chinneadh 2022/329, de réir na Comhairle, go mbeadh iarmhairtí ollmhóra agus costais thromchúiseacha ag aon ionsaí míleata a dhéanadh Cónaidhm na Rúise ar an Úcráin, lena n-áirítear réimse leathan beart sriantach earnálach agus aonair a ghlacfaí i gcomhar le comhpháirtithe. Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go mbraitheann oiriúnacht na mbeart sriantach atá i gceist ní hamháin ar a n-éifeacht ar ghrúpa aonair daoine aonair, amhail na príomhdhaoine gnó lena mbaineann Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ach ar éifeacht charnach na mbeart uile arna nglacadh ag an gComhairle chun bonn eacnamaíoch na Rúise a lagú agus chun an bonn a bhaint de chumas Chónaidhm na Rúise leanúint den chogadh a mhaoiniú agus a fhógairt.

86. Dá bhrí sin, leis an gcritéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, mar aon leis an gcomhthéacs inar glacadh na bearta sin agus tromchúis ar leith an cháis mar a chuir an Chomhairle i dtábhacht i gCinneadh 2022/329, tacaítear leis an gcinneadh nach bhfuil na bearta sriantacha arna nglacadh i gcoinne príomhdhaoine gnó míchuí go follasach i ndáil lena gcuspoir.

87. Dá bhrí sin, táim den tuairim nach ndearna an Chúirt Ghinearálta aon earráid agus measúnú á dhéanamh aici ar oiriúnacht an chritéir atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar bhealach chun cuspóirí na forála sin a bhaint amach.

88. Maidir leis an gcuid eile, a mhéid a shonraíonn an t-achomharcóir go bhfuil sé deacair a fháil amach conas ba cheart do dhaoine liostaithe gníomhú chun nach liostófar iad nó chun iad a dhíliostú, tá sé tábhachtach a chur in iúl go bhféadfar daoine gnó tábhachtacha a dhíliostú más féidir leo a léiriú gur fhág siad an post a bhí mar bhonn lena liostú. Arís, cé go bhféadfadh post den sórt sin údar a thabhairt leis an liostú tosaigh, ní féidir a bheith mar thoradh air go socrófar cás an duine lena mbaineann in am agus go mbainfí aon éifeacht úsáideach den athbhreithniú tréimhsiúil, ach amháin más féidir leis an gComhairle fós riosca imchémnithe a léiriú, ar saincheist í nach n-ardaítear go sonrach sa chás seo.

89. I bhfianaise na mbreithnithe roimhe seo, molaim go gcinnfeadh an Chúirt Bhreithiúnais nach féidir le haon cheann de na hargóintí a chuir an t-achomharcóir chun cinn a léiriú go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid agus measúnú á dhéanamh aici ar oiriúnacht an chritéir atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar bhealach chun cuspóirí na forála sin a bhaint amach, agus gur chuir sí an dualgas cruthúnais atá ar an gComhairle i bhfeidhm go mícheart ina leith sin.

90. Dá bhrí sin, ba cheart diúltú don tríú cuid den chéad fhoras achomhairc agus an tríú foras achomhairc a dhiúltú a mhéid a bhaineann siad le hargóintí an achomharcóra maidir le hoiriúnacht an chritéir atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar mhodh chun cuspóirí na forála sin a bhaint amach.

⁵⁷ A mhéid a bhaineann le sárú den sórt sin a bheith ann, féach Rún an 2 Márta 2022, dar teideal ‘Agression against Ukraine’ (A/ES-11/L.1), ó Chomhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe.

V. Conclúid

91. I bhfianaise na hanailíse a leagtar amach sa Tuairim seo, molaim don Chúirt bhreithiúnas diúltú don achomharc maidir leis an gcéad chuid agus an tríú cuid den chéad fhoras achomhairc agus den tríú foras achomhairc, a mhéid a bhaineann siad le léiriú Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, agus argóintí an achomharcóra maidir le hoiriúnacht an chritéir in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, chun cuspóirí na forála sin a bhaint amach.

92. Ní chuirim aon tuairim in iúl maidir le diúltú an achomhairc i ndáil leis an gcuid eile de na forais achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir, ná maidir leis an bpáirtí ar cheart a ordú dó na costais a íoc de bhun Airteagal 184(2) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais.